

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 941/2014 της Επιτροπής, της 3ης Σεπτεμβρίου 2014, για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο των εγγυημένων παραδοσιακών ιδιότυπων προϊόντων [Ρολε Τραπεζίτσα (Role Trapezitsa) (ΕΠΠ)] 1
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 942/2014 της Επιτροπής, της 3ης Σεπτεμβρίου 2014, για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών 2
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 943/2014 της Επιτροπής, της 3ης Σεπτεμβρίου 2014, σχετικά με τον καθορισμό του συντελεστή κατανομής που εφαρμόζεται στις αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοτώσεων που ανοίχθηκαν με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 416/2014 για ορισμένα σιτηρά καταγωγής Ουκρανίας 4

III Λοιπές πράξεις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

- ★ Απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 464/13/COL, της 27ης Νοεμβρίου 2013, για την 91η τροποποίηση των διαδικαστικών και ουσιαστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων με την εισαγωγή νέου κεφαλαίου σχετικά με την εφαρμογή, από την 1η Δεκεμβρίου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα 2013») 6

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 941/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Σεπτεμβρίου 2014

για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο των εγγυημένων παραδοσιακών ιδιότυπων προϊόντων [Ρολε Τραπεζιτσα (Role Trapezitsa) (ΕΠΠ)]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 52 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η αίτηση που υπέβαλε η Βουλγαρία για την καταχώριση της ονομασίας «Ρολε Τραπεζιτσα» (Role Trapezitsa) δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾.
- (2) Δεδομένου ότι δεν έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή καμία δήλωση ένστασης βάσει του άρθρου 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η ονομασία «Ρολε Τραπεζιτσα» (Role Trapezitsa) πρέπει να καταχωρισθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Καταχωρίζεται η ονομασία «Ρολε Τραπεζιτσα» (Role Trapezitsa) (ΕΠΠ).

Η ονομασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο αφορά προϊόν της κλάσης 1.2. Προϊόντα κρέατος (μαγειρευτά, παστά, καπνιστά κ.λπ.) του παραρτήματος ΧΙ του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής ⁽³⁾.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 3 Σεπτεμβρίου 2014.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ΕΕ L 343, της 14.12.2012, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 101 της 5.4.2014, σ. 15.

⁽³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής, της 13.6.2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 179 της 19.6.2014, σ. 36).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 942/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Σεπτεμβρίου 2014

για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 136 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 προβλέπει, κατ' εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημα XVI μέρος Α του εν λόγω κανονισμού.
- (2) Η κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής υπολογίζεται κάθε εργάσιμη ημέρα, σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011, λαμβανομένων υπόψη των ημερήσιων μεταβλητών στοιχείων. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 136 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

*Άρθρο 2*Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 3 Σεπτεμβρίου 2014.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
Jerzy PLEWA

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

(ευρώ/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός τρίτων χωρών ⁽¹⁾	Κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής
0702 00 00	MK	76,4
	ZZ	76,4
0707 00 05	TR	116,3
	ZZ	116,3
0709 93 10	TR	124,9
	ZZ	124,9
0805 50 10	AR	165,6
	CL	190,2
	TR	227,6
	UY	187,5
	ZA	165,8
	ZZ	187,3
0806 10 10	BR	169,4
	EG	207,2
	TR	116,9
	ZZ	164,5
0808 10 80	BR	63,0
	CL	94,8
	CN	120,7
	NZ	122,6
	US	146,8
	ZA	117,1
	ZZ	110,8
	0808 30 90	CL
0808 30 90	CN	92,5
	TR	123,6
	XS	48,0
	ZA	102,2
	ZZ	92,5
	0809 30	MK
TR		128,5
ZZ		101,0
0809 40 05	BA	34,7
	MK	41,9
	ZZ	38,3

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1833/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 19). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες χώρες καταγωγής».

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 943/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Σεπτεμβρίου 2014

σχετικά με τον καθορισμό του συντελεστή κατανομής που εφαρμόζεται στις αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοτώσεων που ανοίχθηκαν με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 416/2014 για ορισμένα σιτηρά καταγωγής Ουκρανίας

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 188 παράγραφοι 1 και 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 416/2014 της Επιτροπής (²) ανοίχθηκαν δασμολογικές ποσοτώσεις εισαγωγής για ορισμένα σιτηρά καταγωγής Ουκρανίας.
- (2) Από τις κοινοποιήσεις που διαβιβάστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 416/2014 προκύπτει ότι οι αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής οι οποίες υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές από τις 22 Αυγούστου 2014, στις 13.00 έως τις 29 Αυγούστου 2014 στις 13.00, ώρα Βρυξελλών, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού για την ποσόστωση με αύξοντα αριθμό 09.4306, αφορούν ποσότητες που υπερβαίνουν τις διαθέσιμες ποσότητες. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο να προσδιοριστεί σε ποιο βαθμό μπορούν να εκδοθούν τα πιστοποιητικά εισαγωγής, με τον καθορισμό συντελεστή κατανομής που πρέπει να εφαρμόζεται στις αιτούμενες ποσότητες για τη σχετική ποσόστωση.
- (3) Κρίνεται επίσης σκόπιμο να μην εκδίδονται πλέον πιστοποιητικά εισαγωγής για τη δασμολογική ποσόστωση με αύξοντα αριθμό 09.4306.
- (4) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση της διαδικασίας έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής, ο παρών κανονισμός πρέπει να αρχίσει να ισχύει αμέσως μετά τη δημοσίευσή του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Για τις αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής προϊόντων στο πλαίσιο της ποσόστωσης με αύξοντα αριθμό 09.4306 που αναφέρεται στο παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 416/2014, οι οποίες έχουν υποβληθεί από τις 22 Αυγούστου 2014 στις 13.00 έως τις 29 Αυγούστου 2014 στις 13.00, ώρα Βρυξελλών, εκδίδονται πιστοποιητικά για τις αιτούμενες ποσότητες στις οποίες εφαρμόζεται συντελεστής κατανομής 56,751219 % για τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσόστωσης με αύξοντα αριθμό 09.4306.

2. Η έκδοση πιστοποιητικών για τις αιτούμενες ποσότητες από τις 29 Αυγούστου 2014 στις 13.00, ώρα Βρυξελλών, στο πλαίσιο της ποσόστωσης με αύξοντα αριθμό 09.4306 που αναφέρεται στο παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 416/2014 αναστέλλεται.

(¹) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

(²) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 416/2014 της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2014, σχετικά με το άνοιγμα και τον τρόπο διαχείρισης δασμολογικών ποσοτώσεων εισαγωγής ορισμένων σιτηρών καταγωγής Ουκρανίας (ΕΕ L 121 της 24.4.2014, σ. 53).

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 3 Σεπτεμβρίου 2014.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
Jerzy PLEWA
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

III

(Λοιπές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΖΕΣ

αριθ. 464/13/COL

της 27ης Νοεμβρίου 2013

για την 91η τροποποίηση των διαδικαστικών και ουσιαστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων με την εισαγωγή νέου κεφαλαίου σχετικά με την εφαρμογή, από την 1η Δεκεμβρίου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα 2013»)

Η ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΖΕΣ (ΕΦΕΞΗΣ «Η ΑΡΧΗ»),

Έχοντας υπόψη το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Η Αρχή κρίνει απαραίτητο να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Τον Ιούλιο 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή, από την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα 2013») ⁽¹⁾.

Η ανακοίνωση αυτή παρουσιάζει επίσης ενδιαφέρον για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Πρέπει να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή των κανόνων του ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις σε ολόκληρο τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο σύμφωνα με τον στόχο της ομοιογένειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

Σύμφωνα με το σημείο II του τμήματος «ΓΕΝΙΚΑ», στη σελίδα 11 του παραρτήματος XV της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, η Αρχή εκδίδει, κατόπιν διαβουλεύσεων με την Επιτροπή, πράξεις αντίστοιχες με αυτές που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Αρχή διεξήγαγε διαβουλεύσεις για το εν λόγω θέμα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 14 Αυγούστου 2013, και με τα κράτη της ΕΖΕΣ με επιστολές της 14ης Νοεμβρίου 2013,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις τροποποιούνται με την εισαγωγή νέου κεφαλαίου σχετικά με την εφαρμογή, από την 1η Δεκεμβρίου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα 2013»).

Το νέο κεφάλαιο παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 216 της 30.7.2013, σ. 1.

Άρθρο 2

Το κείμενο της παρούσας απόφασης στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 2013.

Για την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ

Oda Helen SLETNES

Πρόεδρος

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

Μέλος του Σώματος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ VIII — ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή, από την 1η Δεκεμβρίου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα 2013»)⁽¹⁾**1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

- (1) Από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ («η Αρχή») εξέδωσε πέντε σειρές κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων («Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση»), καθώς και κατευθυντήριες γραμμές περί παράτασης για το 2011 και το 2012⁽²⁾. Οι ανακοινώσεις αυτές παρείχαν αναλυτικές οδηγίες σχετικά με τα κριτήρια για το συμβιβάσιμο των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου («ΕΟΧ») κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο («η συμφωνία για τον ΕΟΧ») όσον αφορά τον χρηματοπιστωτικό τομέα κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης.
- (2) Οι «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση» παρέχουν ένα συνεκτικό πλαίσιο συντονισμένης δράσης για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα, ώστε να διασφαλίζεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να ελαχιστοποιούνται παράλληλα οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τραπεζών και μεταξύ κρατών του ΕΟΧ. Προσδιορίζουν αναλυτικά τους όρους πρόσβασης σε κρατικές ενισχύσεις και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου οι εν λόγω ενισχύσεις να χαρακτηρίζονται συμβιβάσιμες με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ βάσει των αρχών για τις κρατικές ενισχύσεις που ορίζονται σε αυτήν. Μέσω των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση», οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που διέπουν τη δημόσια βοήθεια προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα επικαιροποιήθηκαν κατά τακτά διαστήματα, στις περιπτώσεις που ήταν αναγκαίο, για να προσαρμοστούν στην εξέλιξη της κρίσης. Οι πρόσφατες εξελίξεις καθιστούν αναγκαία μία ακόμη επικαιροποίηση των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση».

Νομική βάση

- (3) Οι «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση», καθώς και όλες οι επιμέρους αποφάσεις για μέτρα και καθεστώτα ενίσχυσης τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, το οποίο επιτρέπει κατ' εξαίρεση τη χορήγηση ενισχύσεων με σκοπό την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους της ΕΖΕΣ.
- (4) Από την έναρξη της κρίσης, ανελήφθη σημαντική δράση για την αντιμετώπιση των δυσκολιών του δημοσιονομικού τομέα. Η εξέλιξη της κρίσης κατέστησε αναγκαία την προσαρμογή ορισμένων διατάξεων του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες αφορούν τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα πρόσβασης αυτών των επιχειρήσεων, κατ' εξαίρεση, σε σημαντική δημόσια στήριξη. Παρά την έκτακτη προσφυγή σε δημοσιονομικά και νομισματικά μέσα, τα οποία συνέβαλαν στο να αποφευχθεί η περαιτέρω επιδείνωση της κρίσης, η οικονομική ανάκαμψη παραμένει πολύ επισφαλής και άνιση εντός του ΕΟΧ. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας σε ορισμένα κράτη του ΕΟΧ αντιμετωπίζει περαιτέρω προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε μεσομακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και την ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων. Οι προκλήσεις αυτές απορρέουν από την οικονομική ύφεση και την απομόχλευση του δημόσιου ή ιδιωτικού χρέους. Οι πιέσεις επί των χρηματοαγορών και οι κίνδυνοι ευρύτερων δευτερογενών επιπτώσεων εξακολουθούν να υφίστανται.

⁽¹⁾ Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αντιστοιχούν στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Τραπεζική ανακοίνωση 2013») (ΕΕ C 216 της 30.7.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και την ερμηνεία των άρθρων 61 και 62 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και του άρθρου 1 του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου (οι «κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις»), οι οποίες εγκρίθηκαν και εκδόθηκαν από την Αρχή στις 19 Ιανουαρίου 1994 και δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (εφεξής ΕΕ) (ΕΕ L 231 της 3.9.1994, σ. 1 και στο συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 32 της 3.9.1994, σ. 1). Οι κατευθυντήριες γραμμές τροποποιήθηκαν τελευταία στις 23 Οκτωβρίου 2013. Το επικαιροποιημένο κείμενο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της Αρχής: <http://www.efitasur.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>. Το μέρος VIII των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις καθορίζει τους προσωρινούς κανόνες για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης στην ακόλουθη σειρά των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση»:

- 1) η εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων σε μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς («οι κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα») (ΕΕ L 17 της 20.1.2011, σ. 1 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 3 της 20.1.2011, σ. 1),
 - 2) η ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στο πλαίσιο της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης («οι κατευθυντήριες γραμμές για την ανακεφαλαιοποίηση») (ΕΕ L 17 της 20.1.2011, σ. 1 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 3 της 20.1.2011, σ. 1),
 - 3) το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης («οι κατευθυντήριες γραμμές για το προσωρινό πλαίσιο») (ΕΕ L 17 της 20.1.2011, σ. 1 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 3 της 20.1.2011, σ. 1),
 - 4) η αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων στον τραπεζικό τομέα του ΕΟΧ («οι κατευθυντήριες γραμμές για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία») (ΕΕ L 23 της 27.1.2011, σ. 31 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 4 της 27.1.2011, σ. 1),
 - 5) η αποκατάσταση της βιωσιμότητας και η αξιολόγηση των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων («οι κατευθυντήριες γραμμές για την αναδιάρθρωση») (ΕΕ L 282 της 24.10.2013, σ. 72 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 58 της 24.10.2013, σ. 1).
- Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη χρηματοπιστωτική κρίση παρατάθηκαν εν συνεχεία δύο φορές, το 2011 («Κατευθυντήριες γραμμές για την παράταση του 2011») ΕΕ L 332 της 15.12.2011, σ. 20 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 67 της 15.12.2011, σ. 7 και το 2012 («Κατευθυντήριες γραμμές για την παράταση του 2012») (ΕΕ L 282 της 24.10.2013, σ. 72 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 58 της 24.10.2013, σ. 1).

- (5) Η επιμονή των πιέσεων στις αγορές κρατικών χρεωστικών τίτλων καταδεικνύει περίτρανα τη συνεχιζόμενη αστάθεια των χρηματαγορών. Ο υψηλός βαθμός αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης εντός του χρηματοπιστωτικού τομέα στον ΕΟΧ συνεχίζει να ανησυχεί τις αγορές για το ενδεχόμενο μετάδοσης. Λόγω της μεγάλης αστάθειας των χρηματαγορών και της αβεβαιότητας ως προς τις οικονομικές προοπτικές, καθώς και του επακόλουθου διαρκούς κινδύνου σοβαρής διαταραχής στην οικονομία των κρατών της ΕΖΕΣ, δικαιολογείται η διατήρηση, ως δικτύου ασφαλείας, της δυνατότητας των κρατών της ΕΖΕΣ να παρέχουν μέτρα στήριξης για την αντιμετώπιση της κρίσης βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ όσον αφορά τον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- (6) Υπό τις περιστάσεις αυτές των συνεχιζόμενων πιέσεων που δέχονται οι χρηματαγορές, και δεδομένου του κινδύνου ευρύτερων δευτερογενών επιπτώσεων, η Αρχή θεωρεί ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ στις κρατικές ενισχύσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Η εφαρμογή της παρέκκλισης αυτής παραμένει δυνατή, ωστόσο, μόνον εφόσον η κατάσταση κρίσης συνεχίζεται, προκαλώντας πραγματικά έκτακτες περιστάσεις οι οποίες απειλούν τη γενικότερη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Η χρηματοπιστωτική σταθερότητα ως πρωταρχικός στόχος

- (7) Στο πλαίσιο της απόκρισής της στην οικονομική κρίση, και βάσει των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση», πρωταρχικός στόχος της Αρχής ήταν η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, από κοινού με τη μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των κρατικών ενισχύσεων και των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ τραπεζών και μεταξύ κρατών του ΕΟΧ. Για να επιτευχθεί χρηματοπιστωτική σταθερότητα, είναι ανάγκη, αφενός, να προληφθούν μεγάλες δευτερογενείς επιπτώσεις για το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν από τη χρεοκοπία ενός πιστωτικού ιδρύματος και, αφετέρου, να εξασφαλιστεί ότι το τραπεζικό σύστημα ως σύνολο θα συνεχίσει να χορηγεί επαρκή δανειοδότηση προς την πραγματική οικονομία. Η χρηματοπιστωτική σταθερότητα παραμένει πρωταρχικής σημασίας για την εκ μέρους της Αρχής αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα βάσει αυτών των κατευθυντήριων γραμμών. Στην εκτίμησή της, η Αρχή θα λάβει υπόψη την εξέλιξη της κρίσης από οξεία και συστημική αναταραχή προς μια κατάσταση πιο θεμελιωδών οικονομικών δυσκολιών σε μέρη του ΕΟΧ, με αντιστοίχως υψηλότερο κίνδυνο κατακερματισμού της αγοράς του ΕΟΧ.
- (8) Αυτός ο πρωταρχικός στόχος δεν αντανακλάται μόνο στη δυνατότητα πρόσβασης των προβληματικών τραπεζών σε κρατική ενίσχυση, όταν απαιτείται για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο αξιολογούνται τα σχέδια αναδιάρθρωσης. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι δεν μπορεί να εξασφαλιστεί χρηματοπιστωτική σταθερότητα χωρίς υγιή χρηματοπιστωτικό τομέα. Ως εκ τούτου, τα σχέδια άντλησης κεφαλαίων πρέπει να αξιολογούνται σε στενή συνεργασία με την αρμόδια εποπτική αρχή, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η βιωσιμότητα θα μπορεί να αποκατασταθεί εντός εύλογου χρονικού πλαισίου και σε σταθερή και μόνιμη βάση. Σε αντίθετη περίπτωση, το προβληματικό ίδρυμα θα πρέπει να εκκαθαρίζεται με ελεγχόμενο τρόπο.
- (9) Κατά την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων σε μεμονωμένες περιπτώσεις ωστόσο, η Αρχή λαμβάνει υπόψη το μακροοικονομικό περιβάλλον που επηρεάζει τόσο τη βιωσιμότητα των τραπεζών όσον και την ανάγκη να εξακολουθήσει η πραγματική οικονομία ενός δεδομένου κράτους της ΕΖΕΣ να έχει πρόσβαση σε πιστώσεις από υγιείς τράπεζες. Όταν εκτιμά σχέδια αναδιάρθρωσης τραπεζών, η Αρχή θα συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε οργάνου και κράτους της ΕΖΕΣ: συγκεκριμένα, θα προβαίνει σε αναλογική αξιολόγηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των τραπεζών όταν η ανάγκη κρατικής ενίσχυσης οφείλεται στην κρίση δημόσιου χρέους και όχι σε υπερβολική ανάληψη κινδύνων⁽³⁾, και θα λαμβάνει υπόψη στην εκτίμησή της την ανάγκη διασφάλισης του ανταγωνισμού επί ίσους όρους σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, ιδίως όσον αφορά την εξέλιξη του καταμερισμού των επιβαρύνσεων στον ΕΟΧ.
- (10) Επιπλέον, όταν μεγάλα μέρη του χρηματοπιστωτικού τομέα ενός κράτους της ΕΖΕΣ έχουν ανάγκη αναδιάρθρωσης, η Αρχή προσπαθεί να ακολουθεί συντονισμένη προσέγγιση στην αξιολόγηση των επιμέρους σχεδίων αναδιάρθρωσης τραπεζών, ώστε να προσφέρει συστημικές λύσεις. Η Αρχή έχει ακολουθήσει αυτή την προσέγγιση ιδίως για τα κράτη της ΕΖΕΣ που ακολουθούν πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής. Επομένως, η Αρχή θα πρέπει να λαμβάνει συγκεκριμένα υπόψη τα σωρευτικά αποτελέσματα της αναδιάρθρωσης επιμέρους χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, τόσο σε επίπεδο τομέα (για παράδειγμα, εν σχέσει προς τη διάρθρωση της αγοράς) όσο και στο σύνολο της οικονομίας, ιδίως όσον αφορά την παροχή επαρκούς δανειοδότησης στην πραγματική οικονομία κατά τρόπο υγιή και βιώσιμο.
- (11) Επιπλέον, στην εκτίμησή της σχετικά με τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων και τα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, η Αρχή αξιολογεί τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εκποιήσεων, καθώς και τις επιπτώσεις τους όσον αφορά τη διάρθρωση της αγοράς και τους φραγμούς εισόδου. Συγχρόνως, η Αρχή πρέπει να διασφαλίζει ότι οι λύσεις που σχεδιάζονται για μια συγκεκριμένη υπόθεση ή ένα συγκεκριμένο κράτος της ΕΖΕΣ συνάδουν με τον στόχο της πρόληψης σημαντικών ασυμμετριών μεταξύ των κρατών του ΕΟΧ, οι οποίες θα μπορούσαν να κατακερματίσουν ακόμα περισσότερο την αγορά του ΕΟΧ και να προκαλέσουν χρηματοπιστωτική αστάθεια, εμποδίζοντας την ανάκαμψη εντός του ΕΟΧ.

⁽³⁾ Βλέπε κατευθυντήριες γραμμές περί παράτασης του 2011, σημείο 14.

Εξέλιξη του κανονιστικού πλαισίου και ανάγκη αναθεώρησης των κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση

- (12) Από την έναρξη της κρίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέλαβε να υλοποιήσει ορισμένες θεσμικές και κανονιστικές αλλαγές με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και τη βελτίωση της πρόληψης, της διαχείρισης και της επίλυσης τραπεζικών κρίσεων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε να αναλάβει νέες πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ενδυνάμωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης μέσω της δημιουργίας τραπεζικής ένωσης, αρχής γενομένης με έναν ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (ΕΕΜ) και έναν ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης για τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος της ΕΕ το οποίο συμμετέχει στον ΕΕΜ. Τα κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν επίσης να συστήσουν μηχανισμό σταθερότητας μέσω του οποίου θα μπορούν να διατίθενται οικονομικοί πόροι στα μέλη του και στις τράπεζές τους, σε περίπτωση ανάγκης. Κατά τον χρόνο έκδοσης αυτών των κατευθυντήριων γραμμών δεν είχε ληφθεί απόφαση σχετικά με την πιθανή συμμετοχή των κρατών ΕΟΧ-ΕΖΕΣ στις πρωτοβουλίες για την ίδρυση της Τραπεζικής Ένωσης ⁽⁴⁾.
- (13) Τα μέτρα αυτά θα πρέπει κατ' ανάγκην να θεσπιστούν σχετικά σταδιακά, για παράδειγμα προκειμένου να μπορέσει να τηθεί σε ισχύ η σχετική νομοθεσία ή να συσταθούν τα ταμεία εξυγίανσης τραπεζών. Ορισμένα από αυτά περιορίζονται εντός της ζώνης του ευρώ. Στο μεσοδιάστημα, οι αυξανόμενες αποκλίσεις όσον αφορά την οικονομική ανάκαμψη ανά τον ΕΟΧ, η ανάγκη μείωσης και αναδιάρθρωσης του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους και η ύπαρξη θυλάκων υπάδειξης στον χρηματοπιστωτικό τομέα οδήγησαν σε συνεχείς εντάσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές και σε κατακερματισμό με αυξανόμενες στρεβλώσεις στην αγορά του ΕΟΧ. Η ακεραιότητα της αγοράς του ΕΟΧ χρειάζεται επομένως να προστατευθεί, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η προσαρμογή των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση» μπορεί να συμβάλει στην ομαλή μετάβαση στο μελλοντικό καθεστώς βάσει της πρότασης οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων ⁽⁵⁾ («οδηγία περί ανάκαμψης και εξυγίανσης»), με την παροχή μεγαλύτερης σαφήνειας στις αγορές. Οι προσαρμοσμένες «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση» μπορούν επίσης να εξασφαλίσουν πιο αποφασιστική αναδιάρθρωση και σαφέστερο καταμερισμό των επιβαρύνσεων για όλες τις τράπεζες που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση σε ολόκληρη την αγορά του ΕΟΧ.
- (14) Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα αλληλεπιδρά ενίοτε με τις αρμοδιότητες των εποπτικών αρχών των κρατών της ΕΖΕΣ. Για παράδειγμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εποπτικές αρχές ενδέχεται να απαιτούν προσαρμογές σε ζητήματα όπως η εταιρική διακυβέρνηση και οι πρακτικές σχετικά με τις αποδοχές —ζητήματα τα οποία, όσον αφορά τις τράπεζες που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις, συχνά ρυθμίζονται ήδη στα σχέδια αναδιάρθρωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι σημαντικό να υπάρχει συντονισμός μεταξύ της Αρχής και των αρμόδιων εποπτικών αρχών, χωρίς βεβαίως να αμφισβητείται κατ' ελάχιστον η αποκλειστική αρμοδιότητα της Αρχής όσον αφορά τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τον εξελικτικό χαρακτήρα του κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου στον ΕΟΧ, ιδίως στη ζώνη του ευρώ, η Αρχή θα βρίσκεται σε στενή επαφή, όπως κάνει ήδη, με τις εποπτικές αρχές, για να διασφαλίζει την ομαλή αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων ρόλων και αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων αρχών.

Επιμερισμός των βαρών

- (15) Στις «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση» καθίσταται σαφές ότι, ακόμη και μεσούσης της κρίσης, εξακολουθούν να ισχύουν οι γενικές αρχές ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Ειδικότερα, προκειμένου να περιοριστούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τραπεζών και μεταξύ κρατών του ΕΟΧ και για να αντιμετωπιστεί ο ηθικός κίνδυνος, η ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο και σε κατάλληλη ίδια εισφορά στα έξοδα αναδιάρθρωσης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης. Η εταιρεία και οι κάτοχοι του κεφαλαίου θα πρέπει να συμβάλουν όσο το δυνατό περισσότερο στην αναδιάρθρωση με δικούς τους πόρους ⁽⁶⁾. Η κρατική στήριξη πρέπει να χορηγείται υπό όρους που συνεπάγονται κατάλληλο καταμερισμό των επιβαρύνσεων από όσους έχουν επενδύσει στην τράπεζα.
- (16) Από την έναρξη της κρίσης, κατά την εξέταση της συμβατότητας των ενισχύσεων σε τράπεζες, η Αρχή απαιτεί τουλάχιστον έναν ελάχιστο βαθμό καταμερισμού των επιβαρύνσεων σε σχέση με το ποσό της ενίσχυσης που έλαβαν οι τράπεζες αυτές, ιδίως με την απορρόφηση των ζημιών με το διαθέσιμο κεφάλαιο και την καταβολή κατάλληλου τιμήματος για τις κρατικές παρεμβάσεις. Επιπροσθέτως, προκειμένου να αποφευχθεί η πιθανή εκροή κεφαλαίων, έχει θεσπίσει κανόνες για την επαναγορά υβριδικών μέσων, καθώς και περιορισμούς στη διανομή μερισμάτων ή τοκομεριδίων. Ωστόσο, η Αρχή δεν επέβαλε εκ των προτέρων κατώτατα όρια για τις ίδιες εισφορές ή τυχόν περαιτέρω απαιτήσεις ⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ Οι πρωτοβουλίες για τη δημιουργία της Τραπεζικής Ένωσης προβλέφθηκαν καταρχάς για τη ζώνη του ευρώ, δεδομένου ότι τα μέλη της ζώνης του ευρώ διαθέτουν πολλούς κοινούς μηχανισμούς αλλά δεν έχουν κοινή εποπτεία. Τα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός της ζώνης του ευρώ, ωστόσο, θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν, εάν το επιθυμούν. Προς το παρόν, δεν είναι σαφές σε ποιον βαθμό τα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός ζώνης του ευρώ θα μπορούν να αποφασίσουν να συμμετάσχουν σε αυτές τις πρωτοβουλίες. Όπως για τα κράτη ΕΟΧ-ΕΖΕΣ, η ομάδα εργασίας της ΕΖΕΣ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες έχει παρακολουθήσει τις εξελίξεις από την πλευρά της ΕΕ με μεγάλο ενδιαφέρον και έλαβε πληροφορίες από την ΕΕ όσον αφορά την Τραπεζική Ένωση. Ωστόσο, καμία συζήτηση δεν πραγματοποιήθηκε σχετικά με την πιθανή συμμετοχή των κρατών μελών της ΕΖΕΣ.

⁽⁵⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, της 6ης Ιουνίου 2012 COM(2012) 0280 τελικό. Η ομάδα εργασίας της ΕΖΕΣ για τις χρηματοπιστωτικές εξελίξεις παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις από την πλευρά της ΕΕ. Φαίνεται ότι η εν λόγω πρόταση μπορεί να κριθεί ενδεδειγμένη για τον ΕΟΧ και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, μόλις εγκριθεί από την ΕΕ.

⁽⁶⁾ Βλέπε, π.χ., τις «Κατευθυντήριες γραμμές περί αναδιάρθρωσης», σημείο 22.

⁽⁷⁾ Αυτόθι, σημείο 24.

- (17) Κατά τα πρώτα στάδια της κρίσης, τα κράτη του ΕΟΧ δεν υπερέβησαν εν γένει τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται από τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά τον εκ των προτέρων καταμερισμό των επιβαρύνσεων, ούτε οι πιστωτές υποχρεώθηκαν να συμβάλουν στη διάσωση πιστωτικών ιδρυμάτων για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.
- (18) Η κρίση του δημόσιου χρέους κατέστησε, ωστόσο, σαφές ότι μια τέτοια πολιτική δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα μακροπρόθεσμα, ιδίως για τα κράτη του ΕΟΧ στα οποία το κόστος της διάσωσης τραπεζών εξασθένησε σημαντικά τη δημοσιονομική τους κατάσταση. Πράγματι, ορισμένα κράτη του ΕΟΧ χρειάστηκε να υπερβούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, θεσπίζοντας νέα νομικά πλαίσια που επιβάλλουν αυστηρότερες απαιτήσεις σχετικά με τον εκ των προτέρων καταμερισμό των επιβαρύνσεων. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε σε αποκλίνουσες προσεγγίσεις σε ό,τι αφορά τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων μεταξύ των κρατών του ΕΟΧ, και συγκεκριμένα μεταξύ εκείνων που περιορίστηκαν στις ελάχιστες απαιτήσεις βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και εκείνων που υπερέβησαν τις εν λόγω απαιτήσεις, απαιτώντας τη διάσωση με ίδια μέσα των επενδυτών ή δανειστών. Οι αποκλίνουσες αυτές προσεγγίσεις στον καταμερισμό των επιβαρύνσεων μεταξύ των κρατών του ΕΟΧ είχαν ως αποτέλεσμα διαφορές στις δαπάνες χρηματοδότησης μεταξύ τραπεζών αναλόγως της κατ' εκτίμηση πιθανότητας διάσωσης με ίδια μέσα ως συνάρτηση της δημοσιονομικής ισχύος ενός κράτους του ΕΟΧ. Οι διαφορές αυτές συνιστούν απειλή για την ακεραιότητα της αγοράς του ΕΟΧ και ενέχουν τον κίνδυνο υπονόμευσης του ανταγωνισμού επί ίσους όρους, στην προώθηση του οποίου αποσκοπεί ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων.
- (19) Υπό το πρίσμα των προαναφερθεισών εξελίξεων, θα πρέπει να καταστούν αυστηρότερες οι ελάχιστες απαιτήσεις για τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων. Προτού χορηγηθεί σε μια τράπεζα οποιαδήποτε μορφή ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, είτε πρόκειται για ανακεφαλαιοποίηση είτε για μέτρο απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να έχει εξαντληθεί κάθε μέτρο δημιουργίας κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των δανειακών απαιτήσεων μειωμένης εξασφάλισης, εφόσον γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και δεν διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Δεδομένου ότι χρειάζεται κάποια ενίσχυση αναδιάρθρωσης για να αποτραπεί η ενδεχομένως ανεξέλεγκτη κατάρρευση μιας τράπεζας, προκειμένου να περιορίζεται η ενίσχυση στο ελάχιστο, θα πρέπει να τηρούνται αυτά τα μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων ανεξαρτήτως του αρχικού βαθμού φερεγγυότητας της τράπεζας. Ως εκ τούτου, προτού χορηγήσουν ενίσχυση αναδιάρθρωσης σε μια τράπεζα, τα κράτη της ΕΖΕΣ χρειάζεται είτε να εξασφαλίζουν ότι οι μέτοχοι και οι μικρότεροι κάτοχοι κεφαλαίου της τράπεζας θα μεριμνούν για την απαιτούμενη εισφορά είτε να θεσπίζουν το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για την εξασφάλιση τέτοιων εισφορών.
- (20) Καταρχήν, η εφαρμογή μέτρων για τον περιορισμό στρεβλώσεων του ανταγωνισμού εξαρτάται από τον βαθμό καταμερισμού των επιβαρύνσεων και λαμβάνει επίσης υπόψη το μεταβαλλόμενο επίπεδο καταμερισμού των επιβαρύνσεων για τις ενισχυόμενες τράπεζες ανά τον ΕΟΧ. Εάν δεν μεταβληθούν οι λοιποί παράγοντες, ο ενισχυμένος καταμερισμός των επιβαρύνσεων καθιστά, επομένως, λιγότερο επιτακτική την ανάγκη για μέτρα αντιμετώπισης των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Εν πάση περιπτώσει, τα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσεγγίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο την κατάσταση της αγοράς που θα είχε προκύψει εάν ο δικαιούχος της ενίσχυσης είχε εξέλθει από την αγορά χωρίς την ενίσχυση.

Αποτελεσματική διαδικασία αναδιάρθρωσης και περαιτέρω εκσυγχρονισμός του πλαισίου

- (21) Χρειάζεται μεν να διατηρηθούν ορισμένες διευκολύνσεις για τη στήριξη των τραπεζών προκειμένου να αντιμετωπιστεί η συνεχιζόμενη αναταραχή στις χρηματοπιστωτικές αγορές, όμως ορισμένες διαδικασίες και προϋποθέσεις θα πρέπει να βελτιωθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω. Είναι επίσης αναγκαίο να συνεχιστεί η διαδικασία ευθυγράμμισης του νομικού πλαισίου προς τις εξελίξεις της αγοράς, η οποία άρχισε τον Ιούνιο του 2010 με την αύξηση της προμήθειας εγγύησης (*) και συνεχίστηκε με τις «Κατευθυντήριες γραμμές περί παράτασης» του 2011 (*).
- (22) Οι «Κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα» του 2008 έδωσαν τη δυνατότητα στα κράτη της ΕΖΕΣ να θέτουν σε εφαρμογή καθεστώτα διάσωσης χωρίς συγχρόνως να αποκλείουν την πραγματοποίηση ad hoc παρεμβάσεων. Δεδομένων των διαστάσεων της κρίσης και της γενικευμένης διάβρωσης της εμπιστοσύνης στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού τομέα του ΕΟΧ, όπως εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, με την εξάντληση της ρευστότητας στη διατραπεζική αγορά, η Αρχή αποφάσισε ότι θα εγκρίνει όλα τα αναγκαία μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη της ΕΖΕΣ για τη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων διάσωσης και των καθεστώτων ανακεφαλαιοποίησης. Χάρη στην προσωρινή έγκριση ενισχύσεων διάσωσης, με τη μορφή τόσο εγγυήσεων όσο και μέτρων ανακεφαλαιοποίησης και απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, μπόρεσε να αποτραπεί ο πανικός και να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στην αγορά.
- (23) Ωστόσο, στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, υπάρχει μικρότερη ανάγκη θέσπισης διαρθρωτικών μέτρων διάσωσης που χορηγούνται αποκλειστικά με βάση προκαταρκτική αξιολόγηση η οποία στηρίζεται στην παραδοχή ότι πρέπει να διασωθούν σχεδόν όλες οι τράπεζες και η οποία αναβάλλει την εις βάθος αξιολόγηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης για ένα

(*) Βλέπε το τμήμα 1.2 των «Κατευθυντήριων γραμμών για το προσωρινό πλαίσιο της Αρχής» και την αναφορά στο έγγραφο εργασίας της ΓΔ Ανταγωνισμού της 30ής Απριλίου 2010, που περιλαμβάνεται σε αυτές, «Εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα καθεστώτα δημοσίων εγγυήσεων για την κάλυψη τραπεζικών χρεών που θα εκδοθούν μετά τις 30 Ιουνίου 2010».

(*) Με αυτές τις «Κατευθυντήριες γραμμές» θεσπίζεται η απαίτηση υποβολής σχεδίου αναδιάρθρωσης για όλες τις τράπεζες που λαμβάνουν κρατική στήριξη με τη μορφή μέτρων που αφορούν το κεφάλαιο ή απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, ανεξάρτητα από το ποσό της ενίσχυσης.

μεταγενέστερο στάδιο. Η προσέγγιση αυτή συνέβαλε μεν στο να αποτραπεί η καθολική κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού τομέα, όμως οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης μεμονωμένων δικαιούχων συχνά καθυστέρησαν. Η καθυστέρηση στην ανάληψη δράσης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των τραπεζών προκάλεσε σε ορισμένες περιπτώσεις αύξηση του κόστους που επωμισθήκαν οι φορολογούμενοι. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θεσπίζουν την αρχή ότι τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης και απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων θα εγκρίνονται μόνον αφού εγκριθεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης της τράπεζας. Η προσέγγιση αυτή εξασφαλίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης θα είναι περισσότερο ανάλογο προς τις ανάγκες, ότι θα εντοπίζονται και θα αντιμετωπίζονται εγκαίρως οι πηγές των προβλημάτων της τράπεζας και ότι θα διασφαλίζεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Τα καθεστώτα εγγυήσεων θα παραμείνουν διαθέσιμα για την παροχή ρευστότητας στις τράπεζες. Τα καθεστώτα αυτά μπορούν, ωστόσο, να λειτουργήσουν απλώς ως μέσο παροχής ρευστότητας σε τράπεζες χωρίς κεφαλαιακό έλλειμμα όπως ορίζεται από την αρμόδια εποπτική αρχή⁽¹⁰⁾.

- (24) Στις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές» καθορίζονται οι απαιτούμενες προσαρμογές των παραμέτρων βάσει των οποίων κρίνεται η συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται σε τράπεζες λόγω της κρίσης από την 1η Δεκεμβρίου 2013. Συγκεκριμένα, οι παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές»:
- α) αντικαθιστούν τις κατευθυντήριες γραμμές στον τραπεζικό τομέα του 2008 και παρέχουν οδηγίες σχετικά με τα κριτήρια συμβατότητας των μέτρων στήριξης ρευστότητας·
 - β) προσαρμόζουν και συμπληρώνουν τις «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση και σχετικά με τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία»·
 - γ) συμπληρώνουν τις «Κατευθυντήριες γραμμές περί αναδιάρθρωσης» παρέχοντας λεπτομερέστερες κατευθύνσεις σχετικά με τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων μεταξύ μετόχων και πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης·
 - δ) θεσπίζουν την αρχή ότι δεν μπορεί να χορηγηθεί κανένα μέτρο ανακεφαλαιοποίησης ή προστασίας περιουσιακών στοιχείων εάν προηγουμένως δεν έχει εγκριθεί σχέδιο αναδιάρθρωσης, και προτείνουν διαδικασία για τη μόνιμη έγκριση τέτοιων μέτρων·
 - ε) παρέχουν κατευθύνσεις σχετικά με τις απαιτήσεις συμβατότητας των ενισχύσεων εκκαθάρισης.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- (25) Η Αρχή θα εφαρμόζει τις αρχές που εκτίθενται στις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές» και σε όλες τις «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση»⁽¹¹⁾ στα «πιστωτικά ιδρύματα» (που αναφέρονται επίσης ως «τράπεζες»)⁽¹²⁾. Τα πιστωτικά ιδρύματα εμφανίζουν υψηλό βαθμό αλληλοσύνδεσης, υπό την έννοια ότι η άτακτη χρεοκοπία ενός πιστωτικού ιδρύματος μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα ως σύνολο. Τα πιστωτικά ιδρύματα είναι εκτεθειμένα σε αιφνίδιες απώλειες εμπιστοσύνης, γεγονός που ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα τους. Εάν κινδυνεύσει έστω και ένα μόνο σύνθετο ίδρυμα, μπορεί να υποστεί συστημική πίεση ολόκληρος ο χρηματοπιστωτικός τομέας, πράγμα που μπορεί να έχει με τη σειρά του έντονα αρνητικό αντίκτυπο στο σύνολο της οικονομίας, για παράδειγμα λόγω του δανειοδοτικού ρόλου που διαδραματίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην πραγματική οικονομία, και θα μπορούσε, επομένως, να θέσει σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.
- (26) Η Αρχή θα εφαρμόζει τις αρχές που εκτίθενται στις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές» και σε όλες τις «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση» όταν χρειάζεται, τηρουμένων των αναλογιών, σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 6 της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽¹³⁾, του άρθρου 4 της οδηγίας 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾ ή του άρθρου 1 στοιχείο β) της οδηγίας 98/78/ΕΚ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ «Αρμόδια εποπτική αρχή» είναι κάθε αρμόδια εθνική αρχή που έχει οριστεί από συμμετέχοντα κράτη του ΕΟΧ σύμφωνα με την οδηγία 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 1), όπως προσαρμόστηκε στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 65/2008 (ΕΕ L 257 της 25.9.2008, σ. 27 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 58 της 25.9.2008, σ. 9), ή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει του άρθρου 1 της πρότασης της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων για τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος που συμμετέχει στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό. Όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου που αναφέρεται ανωτέρω, η ομάδα εργασίας της ΕΖΕΣ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις από την πλευρά της ΕΕ.

⁽¹¹⁾ Βλέπε υποσημείωση 2.

⁽¹²⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ, όπως προσαρμόστηκε στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 65/2008 (βλέπε υποσημείωση 10 για στοιχεία δημοσίευσης).

⁽¹³⁾ Πρώτη οδηγία 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1973, περί συντονισμού των νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφαλίσεως, εκτός της ασφαλίσεως ζωής, και την άσκηση αυτής (ΕΕ L 228 της 16.8.1973, σ. 3), όπως προσαρμόστηκε στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 78/2011 (ΕΕ L 262 της 6.10.2011, σ. 45 και το συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 54 της 6.10.2011, σ. 57).

⁽¹⁴⁾ Οδηγία 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής (ΕΕ L 345 της 19.12.2002, σ. 1), όπως προσαρμόστηκε στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 60/2004 (ΕΕ L 277 της 26.8.2004, σ. 172 και το συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 43 της 26.8.2004, σ. 156).

⁽¹⁵⁾ Οδηγία 98/78/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία ασφαλιστικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο ενός ασφαλιστικού ομίλου (ΕΕ L 330 της 5.12.1998, σ. 1), όπως προσαρμόστηκε στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 95/1999 της 16ης Ιουλίου 1999 (ΕΕ L 296 της 23.11.2000, σ. 61 και το συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 55 της 23.11.2000, σ. 160).

- (27) Κάθε ενίσχυση προς τέτοια ιδρύματα τα οποία έχουν συσταθεί σε κράτος της ΕΖΕΣ, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών των ιδρυμάτων αυτών, και τα οποία αναπτύσσουν σημαντικές δραστηριότητες σε κράτος της ΕΖΕΣ ή σε κράτος μέλος της ΕΖΕΣ θα εξετάζεται βάσει αυτών των «Κατευθυντήριων γραμμών».

3. ΜΕΤΡΑ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

- (28) Τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης και απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων περιουσιακών στοιχείων, χορηγούνται κατά κανόνα για την κάλυψη κεφαλαιακού ελλείμματος. Για τους σκοπούς αυτών των «Κατευθυντήριων γραμμών», ο όρος «κεφαλαιακό έλλειμμα» αναφέρεται σε ανεπάρκεια ιδίων κεφαλαίων, η οποία διαπιστώνεται στο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης, προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού ή ανάλογης δράσης στο επίπεδο του ΕΟΧ, της ζώνης του ευρώ ή των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, επιβεβαιώνεται από την αρμόδια εποπτική αρχή. Αυτή η δημόσια στήριξη είναι κατά κανόνα μόνιμου χαρακτήρα και δεν μπορεί εύκολα να ακυρωθεί.
- (29) Δεδομένης της μη αναστρεψιμότητας των εν λόγω μέτρων στην πράξη και των δημοσιονομικών τους συνεπειών για τα χορηγούντα κράτη της ΕΖΕΣ, και λαμβανομένης υπόψη της πρακτικής που ακολουθεί η Αρχή κατά τη διάρκεια της κρίσης για τη λήψη των αποφάσεών της, η Αρχή μπορεί καταρχήν να εγκρίνει τέτοια μέτρα μόνον εφόσον το ενδιαφερόμενο κράτος της ΕΖΕΣ αποδείξει ότι έχει εξαντλήσει κάθε δυνατότητα για τον περιορισμό των εν λόγω ενισχύσεων στο ελάχιστο απαραίτητο. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη της ΕΖΕΣ καλούνται να υποβάλουν σχέδιο άντλησης κεφαλαίων πριν από την υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης ή ως μέρος τέτοιου σχεδίου. Ένα σχέδιο άντλησης κεφαλαίων πρέπει να περιλαμβάνει ιδίως μέτρα για την άντληση κεφαλαίων από την τράπεζα, καθώς και δυνητικά μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων μεταξύ μετόχων και πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης της τράπεζας.
- (30) Σε συνδυασμό με τον εμπεριστατωμένο έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας και με τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της κεφαλαιακής της επάρκειας, ένα σχέδιο άντλησης κεφαλαίων θα επέτρεπε στα κράτη της ΕΖΕΣ, από κοινού με την Αρχή και την αρμόδια αρχή ελέγχου, να προσδιορίσουν επακριβώς το (υπολειπόμενο) κεφαλαιακό έλλειμμα της τράπεζας που χρειάζεται να καλυφθεί με κρατική ενίσχυση. Για κάθε τέτοιο υπολειπόμενο κεφαλαιακό έλλειμμα το οποίο πρέπει να καλυφθεί με κρατική ενίσχυση, απαιτείται η υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης.
- (31) Τα σχέδια αναδιάρθρωσης που προβλέπουν τη χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, εκτός από τις απαιτήσεις σχετικά με την άντληση κεφαλαίων και τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο σχέδιο άντλησης κεφαλαίων όπως προβλέπεται στα σημεία 32 έως 34, πριν από την υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης ή ως μέρος τέτοιου σχεδίου, θα συνεχίσουν να αξιολογούνται βάσει των «Κατευθυντήριων αρχών περί αναδιάρθρωσης».

3.1. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ — ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ

- (32) Ευθύς μόλις διαπιστωθεί κεφαλαιακό έλλειμμα το οποίο αναμένεται να οδηγήσει σε αίτημα για χορήγηση κρατικής ενίσχυσης, θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή κάθε αναγκαίο μέτρο για την ελαχιστοποίηση του κόστους που συνεπάγεται για το κράτος της ΕΖΕΣ η αντιμετώπιση αυτού του ελλείμματος. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη της ΕΖΕΣ καλούνται να πραγματοποιούν επαφές με την Αρχή πριν από την κοινοποίηση. Κατά τη διάρκεια των εν λόγω εκούσιων επαφών πριν από την κοινοποίηση, η Αρχή θα προσφέρει τη συνδρομή της όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εξασφαλιστεί η συμβατότητα της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, και ιδίως σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των απαιτήσεων για τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Βάση για τις επαφές πριν από την κοινοποίηση θα αποτελέσει το σχέδιο άντλησης κεφαλαίων που καταρτίστηκε από το κράτος της ΕΖΕΣ και την τράπεζα και εγκρίθηκε από την αρμόδια εποπτική αρχή. Η εν λόγω συμφωνία πρέπει:
- α) να απαριθμεί τα μέτρα άντλησης κεφαλαίων τα οποία θα λάβει η τράπεζα, καθώς και τα (ενδεχόμενα) μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων μεταξύ μετόχων και πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης·
- β) να περιλαμβάνει διασφαλίσεις για την αποτροπή των εκροών κεφαλαίων από την τράπεζα οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν, π.χ., εάν η τράπεζα προέβαινε στην αγορά μεριδίων σε άλλες επιχειρήσεις ή στην καταβολή μερισμάτων ή τοκομεριδίων.
- (33) Το κράτος της ΕΖΕΣ θα πρέπει να υποβάλει αναλυτική μέθοδο και τα δεδομένα τροφοδότησης που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του κεφαλαιακού ελλείμματος, επικυρωμένα από την αρμόδια εποπτική αρχή. Η μέθοδος πρέπει να εκτίθεται ανά τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- (34) Μετά την υποβολή του σχεδίου άντλησης κεφαλαίων και τον συνυπολογισμό των πορισμάτων, αφενός, του ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας και, αφετέρου, της μακροπρόθεσμης αξιολόγησης της κεφαλαιακής της επάρκειας, το κράτος της ΕΖΕΣ πρέπει να προσδιορίσει το υπολειπόμενο κεφαλαιακό έλλειμμα που πρέπει να καλυφθεί με κρατική ενίσχυση. Η Αρχή θα προτείνει στο κράτος της ΕΖΕΣ να συζητήσουν το σχέδιο αναδιάρθρωσης πριν από την κοινοποίησή του. Μόλις επιτευχθεί συμφωνία επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης, το κράτος της ΕΖΕΣ μπορεί να το κοινοποιήσει επισήμως. Η Αρχή θα εγκρίνει μέτρα ανακεφαλαιοποίησης ή προστασίας περιουσιακών στοιχείων ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης μόνο κατόπιν συμφωνίας επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

3.1.1. Μέτρα της τράπεζας για την άντληση κεφαλαίων

- (35) Στο σχέδιο άντλησης κεφαλαίων που ενέκρινε η αρμόδια εποπτική αρχή, ο δικαιούχος θα πρέπει να προσδιορίζει και, στο μέτρο του δυνατού —χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα της τράπεζας— να εφαρμόζει κάθε μέτρο άντλησης κεφαλαίου που είναι δυνατόν να τεθεί σε εφαρμογή. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν ιδίως:
- α) εκδόσεις δικαιωμάτων·
 - β) εκούσια μετατροπή χρεωστικών τίτλων μειωμένης εξασφάλισης σε μετοχικό κεφάλαιο βάσει κινήτρου σχετικού με την επικινδυνότητα·
 - γ) πράξεις διαχείρισης παθητικού, οι οποίες θα πρέπει καταρχήν να συμβάλουν κατά 100 % στη δημιουργία κεφαλαίων εάν το κεφαλαιακό έλλειμμα δεν μπορεί να καλυφθεί πλήρως και, ως εκ τούτου, απαιτείται κρατική ενίσχυση·
 - δ) πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού και χαρτοφυλακίων οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία κεφαλαίων·
 - ε) τιτλοποίηση χαρτοφυλακίων για τη δημιουργία κεφαλαίων από παρεπόμενες δραστηριότητες·
 - στ) μη διανομή κερδών·
 - ζ) άλλα μέτρα για τη μείωση των κεφαλαιακών αναγκών.
- (36) Εάν στο σχέδιο άντλησης κεφαλαίων αναφέρεται ότι τα προσδιορισθέντα μέτρα δεν μπορούν να εφαρμοστούν εντός έξι μηνών από την υποβολή του σχεδίου αυτού, η Αρχή θα συμβουλευθεί την αρμόδια εποπτική αρχή προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον θα πρέπει τα εν λόγω μέτρα να τα θεωρήσει μέτρα άντλησης κεφαλαίων.
- (37) Όταν η οικονομική συγκυρία είναι ευνοϊκή, πρέπει να παρέχονται κίνητρα ώστε τα διοικητικά συμβούλια των τραπεζών να προβαίνουν σε ευρείες αναδιρθρώσεις ελαχιστοποιώντας έτσι την ανάγκη προσφυγής σε κρατική στήριξη. Συνεπώς, αν η προσφυγή σε κρατικές ενισχύσεις θα μπορούσε ευλόγως να είχε αποφευχθεί σε περίπτωση που οι διοικήσεις των τραπεζών είχαν αναλάβει ενδελεχώς και έγκαιρη δράση, κάθε οντότητα που εξαρτάται από κρατικές ενισχύσεις για την αναδιάρθρωση ή την εύτακτη εκκαθάρισή της θα πρέπει κανονικά να αντικαταστήσει τον γενικό διευθυντή της τράπεζας, καθώς και άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, κατά περίπτωση.
- (38) Για τους ίδιους λόγους, οι οντότητες αυτές θα πρέπει να εφαρμόζουν αυστηρές πολιτικές όσον αφορά τις αποδοχές των διοικητικών στελεχών. Προς τον σκοπό αυτό, απαιτείται η επιβολή ανώτατου ορίου στις αποδοχές των διοικητικών στελεχών σε συνδυασμό με κίνητρα που διασφαλίζουν ότι η τράπεζα εφαρμόζει το σχέδιο αναδιάρθρωσης με γνώμονα την επίτευξη βιώσιμων και μακροπρόθεσμων στόχων της εταιρείας. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε τράπεζα λαμβάνει κρατική ενίσχυση υπό μορφή μέτρων ανακεφαλαιοποίησης ή απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να περιορίζει στο κατάλληλο επίπεδο το συνολικό ύψος των αποδοχών που χορηγεί στο προσωπικό της, συμπεριλαμβανομένων των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των ανώτατων διοικητικών στελεχών. Το εν λόγω ανώτατο όριο των συνολικών αποδοχών πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις δυνατές σταθερές και μεταβλητές συνιστώσες, καθώς και τις συντάξεις, και να ευθυγραμμίζεται με τα άρθρα 93 και 94 της οδηγίας της ΕΕ για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRD IV) ⁽¹⁶⁾.

Το συνολικό ύψος των αποδοχών καθενός από τα πρόσωπα αυτά δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπενταπλάσιο του εθνικού μέσου μισθού στο κράτος της ΕΖΕΣ στο οποίο έχει συσταθεί ⁽¹⁷⁾ ο δικαιούχος ή το δεκαπλάσιο του μέσου μισθού των υπαλλήλων της δικαιούχου τράπεζας.

Οι περιορισμοί σχετικά με τις αποδοχές πρέπει να εφαρμόζονται μέχρι τη λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσης ή έως ότου η τράπεζα εξοφλήσει την κρατική ενίσχυση, αναλόγως με ποιο από τα δύο συμβεί νωρίτερα.

- (39) Οποιαδήποτε τράπεζα λαμβάνει κρατική ενίσχυση υπό μορφή μέτρων ανακεφαλαιοποίησης ή απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων δεν θα πρέπει κατά κανόνα να καταβάλλει αποζημιώσεις αποχώρησης άνω των προβλεπόμενων από τον νόμο ή από σύμβαση.

3.1.2. Καταμερισμός των επιβαρύνσεων μεταξύ μετόχων και πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης

- (40) Η κρατική στήριξη ενέχει το ενδεχόμενο ηθικού κινδύνου και μπορεί να υπονομεύσει την πειθαρχία της αγοράς. Για να περιορισθεί ο ηθικός κίνδυνος, η ενίσχυση θα πρέπει να χορηγείται υπό όρους που εξασφαλίζουν τον κατάλληλο καταμερισμό των επιβαρύνσεων από τους υφιστάμενους επενδυτές.

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338). Η απόφαση δεν έχει ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

⁽¹⁷⁾ Όπως δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο του ΟΟΣΑ, υπό τον τίτλο Average Annual Wages (Μέσοι ετήσιοι μισθοί) σε σταθερές τιμές για το τελευταίο διαθέσιμο έτος, <http://stats.oecd.org/Index.aspx>

- (41) Ο κατάλληλος καταμερισμός των επιβαρύνσεων συνεπάγεται κατά κανόνα, μετά την απορρόφηση των ζημιών κατά πρώτο λόγο από ίδια κεφάλαια, εισφορές από τους κατόχους υβριδικού κεφαλαίου και τους κατόχους οφειλών μειωμένης εξασφάλισης. Οι κάτοχοι υβριδικού κεφαλαίου και οφειλών μειωμένης εξασφάλισης πρέπει να συμβάλλουν κατά τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη μείωση του κεφαλαιακού ελλείμματος. Οι εισφορές αυτές μπορούν να λάβουν τη μορφή είτε μετατροπής σε κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 ⁽¹⁸⁾ είτε μείωσης της αξίας του κεφαλαίου των μέσων. Εν πάση περιπτώσει, οι ταμειακές εκροές από τον δικαιούχο προς τους κατόχους των τίτλων αυτών πρέπει να αποτρέπονται στον βαθμό που επιτρέπεται από νομική άποψη.
- (42) Η Αρχή δεν θα απαιτεί την καταβολή εισφοράς από τους κατόχους χρεωστικών τίτλων αυξημένης εξασφάλισης (ιδίως από κατόχους ασφαλισμένων καταθέσεων, ανασφάλιστων καταθέσεων, ομολόγων και κάθε άλλου χρεωστικού τίτλου αυξημένης εξασφάλισης) ως υποχρεωτικό στοιχείο του καταμερισμού των επιβαρύνσεων βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις είτε με μετατροπή σε κεφάλαιο είτε με μείωση της αξίας των μέσων.
- (43) Όταν ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας που διαπίστωσε κεφαλαιακό έλλειμμα παραμένει πάνω από το θεσπισμένο ελάχιστο ποσοστό στον ΕΟΧ, η τράπεζα θα πρέπει κανονικά να είναι σε θέση να αποκαταστήσει η ίδια την κεφαλαιακή της θέση, ιδίως μέσω μέτρων άντλησης κεφαλαίου όπως αναφέρεται στο σημείο (35). Εάν δεν υπάρχει καμία άλλη δυνατότητα, περιλαμβανομένης άλλης εποπτικής δράσης, π.χ. μέτρων έγκαιρης παρέμβασης ή άλλων διορθωτικών ενεργειών για την αντιμετώπιση του κεφαλαιακού ελλείμματος, όπως επιβεβαιώθηκε από την αρμόδια αρχή εποπτείας ή εξυγίανσης, τότε το χρέος μειωμένης εξασφάλισης πρέπει να μετατρέπεται σε μετοχικό κεφάλαιο, κατά κανόνα προτού χορηγηθεί η κρατική ενίσχυση.
- (44) Σε περίπτωση που η τράπεζα δεν πληροί πλέον τις ελάχιστες κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, το χρέος μειωμένης εξασφάλισης πρέπει να μετατρέπεται ή να απομειώνεται, κατά κανόνα προτού χορηγηθεί η κρατική ενίσχυση. Δεν πρέπει να χορηγείται κρατική ενίσχυση προτού τα ίδια κεφάλαια, το υβριδικό κεφάλαιο και οι μετοχές μειωμένης εξασφάλισης διατεθούν στο σύνολό τους προς αντιστάθμιση τυχόν ζημιών.
- (45) Μπορεί να γίνει εξαίρεση στις απαιτήσεις που προβλέπονται στα σημεία 43 και 44 εφόσον η εφαρμογή τέτοιων μέτρων θα έθετε σε κίνδυνο τη χρηματοοικονομική σταθερότητα ή θα είχε δυσανάλογα αποτελέσματα. Η εξαίρεση αυτή θα μπορούσε να ισχύει σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ύψος της ενίσχυσης που πρόκειται να χορηγηθεί είναι μικρό σε σχέση με τα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο στοιχεία ενεργητικού της τράπεζας και το κεφαλαιακό έλλειμμα έχει μειωθεί σημαντικά, ιδίως μέσω μέτρων άντλησης κεφαλαίου όπως αυτά που αναφέρονται στο σημείο 35. Το πρόβλημα των δυσανάλογων αποτελεσμάτων ή του κινδύνου για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα θα μπορούσε επίσης να αντιμετωπιστεί με την επανεξέταση του χρονοδιαγράμματος θέσπισης των μέτρων κάλυψης του κεφαλαιακού ελλείμματος.
- (46) Στο πλαίσιο των σημείων 43 και 44, θα πρέπει να τηρείται η αρχή «κανένας πιστωτής να μη βρίσκεται σε χειρότερη θέση» ⁽¹⁹⁾. Με τον τρόπο αυτό, οι πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης δεν θα εισπράττουν λιγότερα από ό,τι θα άξιζαν τα μέσα τους εάν δεν είχε χορηγηθεί κρατική ενίσχυση.

3.1.3. Πρόληψη της εκροής κεφαλαίων πριν από απόφαση αναδιάρθρωσης

- (47) Για να περιοριστεί η ενίσχυση στο ελάχιστο αναγκαίο, οι εκροές κεφαλαίων πρέπει να αποτρέπονται σε όσο το δυνατόν πρωτότερο στάδιο. Επομένως, αφ' ης στιγμής οι κεφαλαιακές ανάγκες είναι γνωστές ή θα έπρεπε να είναι γνωστές στην τράπεζα, η Αρχή θεωρεί ότι η τράπεζα θα πρέπει να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση των κεφαλαίων της. Ειδικότερα, από τη στιγμή εκείνη, τα ιδρύματα που έχουν εντοπίσει ή οφείλουν να έχουν εντοπίσει κεφαλαιακές ανάγκες:
- δεν πρέπει να καταβάλουν μερίσματα επί μετοχών ή τοκομεριδίων επί υβριδικών κεφαλαιακών μέσων (ή οποιαδήποτε άλλα μέσα για τα οποία η πληρωμή τοκομεριδίου βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια της τράπεζας)·
 - δεν πρέπει να επαναγοράσουν καμία από τις ίδιες μετοχές ή να ασκήσουν δικαίωμα προαίρεσης επί υβριδικών κεφαλαιακών μέσων κατά την περίοδο της αναδιάρθρωσης χωρίς πρότερη έγκριση της Αρχής· και
 - δεν πρέπει να επαναγοράσουν υβριδικά κεφαλαιακά μέσα, εκτός εάν το εν λόγω μέτρο, ενδεχομένως σε συνδυασμό με άλλα, επιτρέπει στο ίδρυμα να απορροφήσει πλήρως το κεφαλαιακό έλλειμμα και εάν πραγματοποιηθεί σε τιμή που προσεγγίζει επαρκώς τις τρέχουσες αγοραίες τιμές ⁽²⁰⁾ και δεν υπερβαίνει το 10 % της αγοραίας τιμής· κάθε επαναγορά υπόκειται σε πρότερη έγκριση της Αρχής·
 - δεν πρέπει να εκτελέσουν καμία πράξη διαχείρισης κεφαλαίων χωρίς πρότερη έγκριση της Αρχής·
 - δεν πρέπει να προβούν σε επιθετικές εμπορικές πρακτικές· και

⁽¹⁸⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, της 26ης Ιουνίου 2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1). Η προετοιμασία για την ενσωμάτωση της πράξης είναι σε εξέλιξη από την πλευρά της ΕΖΕΣ.

⁽¹⁹⁾ Τούτο μπορεί να επιτευχθεί, π.χ., με τη σύσταση εταιρείας χαρτοφυλακίου. Η συμμετοχή στην τράπεζα θα εγγραφόταν στο ενεργητικό της εταιρείας χαρτοφυλακίου, ενώ τα ίδια κεφάλαια, το υβριδικό κεφάλαιο και οι μετοχές μειωμένης εξασφάλισης που υπήρχαν στην τράπεζα πριν τις παρεμβάσεις κρατικής ενίσχυσης συνιστούν το παθητικό της εταιρείας χαρτοφυλακίου με την ίδια ιεράρχηση που είχε θεσπίσει η τράπεζα πριν από την παρέμβαση.

⁽²⁰⁾ Για παράδειγμα, εάν η επαναγορά πραγματοποιηθεί με διψήφια έκπτωση σε ποσοστιαίες μονάδες ονομαστικής αξίας σε σχέση με την αγοραία τιμή (ή, εάν δεν υπάρχει αγορά, σε σχέση με κατά προσέγγιση εκτίμηση της αγοραίας τιμής) για να αποφέρει κέρδη, ή εάν η επαναγορά αποτελεί μέρος ανταλλαγής χάρη στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα εξασφαλίζει υψηλότερης ποιότητας κεφάλαια περιορίζοντας το έλλειμμα.

- στ) δεν πρέπει να αποκτήσουν συμμετοχή σε καμία επιχείρηση, είτε πρόκειται για περιουσιακό στοιχείο είτε για μεταβίβαση μετοχών. Η εν λόγω απαίτηση δεν καλύπτει: i) εξαγορές που πραγματοποιούνται κατά τη συνήθη ροή των τραπεζικών δραστηριοτήτων για τη διαχείριση υφιστάμενων απαιτήσεων προς προβληματικές επιχειρήσεις και ii) την εξαγορά εταιρικών μεριδίων εφόσον, αφενός, η καταβαλλόμενη τιμή αγοράς είναι κάτω του 0,01 % του τελευταίου διαθέσιμου ισολογισμού του ιδρύματος τη δεδομένη χρονική στιγμή και, αφετέρου, η συνολική τιμή αγοράς που καταβάλλεται για όλες αυτές τις εξαγορές από εκείνη τη χρονική στιγμή έως το τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης είναι κάτω του 0,025 % του τελευταίου διαθέσιμου ισολογισμού του ιδρύματος τη δεδομένη χρονική στιγμή· iii) την εξαγορά επιχείρησης, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής, εάν τούτο είναι αναγκαίο, σε εξαιρετικές περιστάσεις, για την αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας ή για την εξασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού·
- ζ) δεν πρέπει να κάνουν διαφήμιση στην οποία γίνεται λόγος για την κρατική στήριξη, ούτε να εφαρμόσουν οποιοδήποτε επιθετικές εμπορικές στρατηγικές οι οποίες δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν χωρίς τη στήριξη του κράτους της ΕΖΕΣ.

- (48) Δεδομένου ότι πρέπει να εξασφαλίζεται ο περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο αναγκαίο, αν μια τράπεζα αναλάβει δράσεις οι οποίες δεν ευθυγραμμίζονται με τις απαιτήσεις που παρατίθενται στο σημείο 47 σε χρονική στιγμή κατά την οποία η ανάγκη για πρόσθετα κεφάλαια θα έπρεπε να είχε καταστεί εμφανής σε μια καλώς λειτουργούσα επιχείρηση, η Αρχή, για να προσδιορίσει τα μέτρα που απαιτούνται για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, θα προσθέσει στο ποσό της ενίσχυσης ποσό ισοδύναμο με την εκροή κεφαλαίων.

3.1.4. Κάλυψη του υπολειπόμενου κεφαλαιακού ελλείμματος με ενίσχυση αναδιάρθρωσης

- (49) Εάν μετά την εφαρμογή των μέτρων άντλησης κεφαλαίων και καταμερισμού των επιβαρύνσεων παραμείνει ένα κεφαλαιακό έλλειμμα, αυτό μπορεί καταρχήν να καλυφθεί με μέτρα ανακεφαλαιοποίησης με πόρους του Δημοσίου, με μέτρα απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων ή με συνδυασμό των δύο. Προκειμένου να χαρακτηριστεί συμβιβάσιμη μια τέτοια ενίσχυση, θα πρέπει να υποβληθεί στην Αρχή σχέδιο αναδιάρθρωσης που θα είναι σύμφωνο με τις σχετικές ενότητες των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση».

3.2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

- (50) Μόλις η Αρχή αρχίσει να εφαρμόζει τις αρχές που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ένα κράτος της ΕΖΕΣ θα πρέπει να κοινοποιήσει στην Αρχή σχέδιο αναδιάρθρωσης και να λάβει έγκριση κρατικής ενίσχυσης προτού λάβει οποιοδήποτε μέτρο ανακεφαλαιοποίησης ή απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο, η Αρχή μπορεί να επιτρέψει, κατ' εξαίρεση, στο κράτος της ΕΖΕΣ να χορηγήσει τέτοια μέτρα σε προσωρινή βάση ως ενισχύσεις διάσωσης προτού εγκριθεί σχέδιο αναδιάρθρωσης, σε περίπτωση που τα μέτρα αυτά είναι αναγκαία για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Εάν ένα κράτος της ΕΖΕΣ επικαλεστεί αυτή τη ρήτρα χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η Αρχή θα ζητήσει από την αρμόδια εποπτική αρχή να διενεργήσει εκ των προτέρων ανάλυση που θα επιβεβαιώνει την ύπαρξη τρέχοντος (όχι προβλεπόμενου για το μέλλον) κεφαλαιακού ελλείμματος το οποίο θα υποχρέωνε την εποπτική αρχή να ανακαλέσει αμέσως την άδεια λειτουργίας του τραπεζικού ιδρύματος σε περίπτωση που δεν ληφθούν τα μέτρα αυτά. Επιπλέον, κάθε τέτοια ανάλυση θα πρέπει να αποδεικνύει ότι ο έκτακτος κίνδυνος για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα δεν μπορεί να αποσοβηθεί με ιδιωτικά κεφάλαια εντός επαρκώς σύντομου χρονικού διαστήματος ή με οποιοδήποτε άλλο λιγότερο στρεβλωτικό προσωρινό μέτρο, π.χ. με κρατική εγγύηση.
- (51) Κάθε μέτρο διάσωσης που εμπίπτει στο σημείο 50 πρέπει να κοινοποιείται στην Αρχή. Προκειμένου να εγκριθεί προσωρινά από την Αρχή, ένα τέτοιο μέτρο πρέπει να είναι σύμφωνο με τους κανόνες που διέπουν τις αποδοχές και τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων που συνεπάγονται τα μέτρα αυτά, όπως καθορίζονται στις «Κατευθυντήριες γραμμές περί ανακεφαλαιοποίησης», στις «Κατευθυντήριες γραμμές περί παράτασης» του 2011 και, κατά περίπτωση, στις «Κατευθυντήριες γραμμές περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων».
- (52) Εξάλλου, οι ενισχύσεις διάσωσης υπό τη μορφή μέτρων ανακεφαλαιοποίησης και απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων δεν πρέπει να εμποδίζουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις περί καταμερισμού των επιβαρύνσεων που καθορίζονται στις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές». Συνεπώς, είτε τα απαιτούμενα μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων πρέπει να υλοποιηθούν ως μέρος της ενίσχυσης διάσωσης είτε τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης ή απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να διαμορφώνονται κατά τρόπο που καθιστά δυνατή την εκ των υστέρων εφαρμογή των μέτρων καταμερισμού των επιβαρύνσεων. Αυτή η εκ των υστέρων εφαρμογή μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με ανακεφαλαιοποίηση ιδίων κεφαλαίων σε μορφή που έχει προτεραιότητα έναντι των υφιστάμενων κεφαλαιακών μέσων και χρεωστικών τίτλων μειωμένης εξασφάλισης, τηρώντας παράλληλα το ισχύον κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο.
- (53) Μετά την έγκριση των ενισχύσεων διάσωσης, το κράτος της ΕΖΕΣ οφείλει να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τις «Κατευθυντήριες γραμμές περί αναδιάρθρωσης» εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της απόφασης για προσωρινή έγκριση της ενίσχυσης. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα αξιολογηθεί βάσει των «Κατευθυντήριων γραμμών περί αναδιάρθρωσης», λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του καταμερισμού των επιβαρύνσεων που περιγράφονται στις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές».

3.3. ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

- (54) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές τράπεζες τείνουν να επηρεάζουν λιγότερο τον ανταγωνισμό από ό,τι οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες τράπεζες. Για τον λόγο αυτό, και για να εξασφαλιστεί αναλογική διοικητική μεταχείριση, καλό είναι να προβλεφθεί η δυνατότητα εφαρμογής απλούστερης διαδικασίας σε σχέση με τις μικρές τράπεζες, εξασφαλίζοντας παράλληλα τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στο ελάχιστο. Ως εκ τούτου, η Αρχή είναι διατεθειμένη να εγκρίνει καθεστώτα για την ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάρθρωση μικρών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων εφόσον αυτά έχουν σαφώς καθορισμένους στόχους και η διάρκειά τους δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τις αρχές που καθορίστηκαν στις «Κατευθυντήριες γραμμές για την κρίση», και ιδίως τις υποχρεώσεις καταμερισμού των επιβαρύνσεων που καθορίζουν οι παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές». Η εφαρμογή ενός τέτοιου καθεστώτος θα πρέπει επιπλέον να περιορίζεται σε τράπεζες με συνολικό ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 100 εκατ. ευρώ. Το άθροισμα των ισολογισμών των τραπεζών που λαμβάνουν ενίσχυση βάσει του καθεστώτος δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,5 % του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων που διαθέτουν οι τράπεζες στην εγχώρια αγορά του οικείου κράτους της ΕΖΕΣ.
- (55) Η Αρχή θα αξιολογεί τα εν λόγω καθεστώτα ώστε να εξακριβώνει εάν επιτυγχάνουν τον στόχο τους και εάν εφαρμόζονται σωστά. Για τον σκοπό αυτό, το κράτος της ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη χρήση του καθεστώτος σε εξαμηνιαία βάση μετά την έγκρισή του.

4. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

- (56) Με την ενίσχυση ρευστότητας και με εγγυήσεις για την κάλυψη υποχρεώσεων σταθεροποιείται προσωρινά το παθητικό του ισολογισμού μιας τράπεζας. Ως εκ τούτου, αντίθετα από τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης και απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, πριν από τη χορήγηση των οποίων πρέπει καταρχήν να προηγηθεί η κοινοποίηση σχεδίου αναδιάρθρωσης από το οικείο κράτος της ΕΖΕΣ και η έγκρισή του από την Αρχή, στην περίπτωση εγγυήσεων και ενισχύσεων ρευστότητας η Αρχή μπορεί να δεχθεί τη χορήγησή τους από τα κράτη της ΕΖΕΣ σε προσωρινή βάση ως ενισχύσεις διάσωσης προτού εγκριθεί σχέδιο αναδιάρθρωσης.
- (57) Οι εγγυήσεις και οι ενισχύσεις ρευστότητας μπορούν να κοινοποιούνται ατομικά στην Αρχή. Επιπλέον, η Αρχή μπορεί επίσης να εγκρίνει καθεστώτα που προβλέπουν μέτρα ρευστότητας για μέγιστη περίοδο έξι μηνών.
- (58) Τα εν λόγω καθεστώτα πρέπει να αφορούν αποκλειστικά τράπεζες που δεν παρουσιάζουν κεφαλαιακό έλλειμμα. Όταν μία τράπεζα με κεφαλαιακό έλλειμμα αντιμετωπίζει επείγουσα ανάγκη ρευστότητας, απαιτείται ατομική κοινοποίηση στην Αρχή⁽²¹⁾. Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή θα εφαρμόζει τη διαδικασία που προβλέπεται στα σημεία 32 έως 34, τηρουμένων των αναλογιών, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης, εκτός εάν επιστραφεί η ενίσχυση εντός δύο μηνών.
- (59) Προκειμένου να εγκριθούν από την Αρχή, οι εγγυήσεις και οι ενισχύσεις ρευστότητας πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- οι εγγυήσεις μπορούν να χορηγηθούν μόνο για νέες εκδόσεις χρεωστικών τίτλων με εξοφλητική προτεραιότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων (δηλαδή αποκλείονται οι χρεωστικοί τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης)·
 - οι εγγυήσεις μπορούν να χορηγηθούν μόνο για χρεωστικούς τίτλους με περίοδο εξόφλησης από τρεις μήνες έως πέντε έτη (ή επτά έτη κατ' ανώτατο όριο στην περίπτωση καλυμμένων ομολόγων). Οι εγγυήσεις με διάρκεια ισχύος άνω των τριών ετών πρέπει, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να περιορίζονται στο ένα τρίτο των εκκρεμουσών εγγυήσεων που χορηγήθηκαν σε μια μεμονωμένη τράπεζα·
 - το ελάχιστο επίπεδο αποζημίωσης των κρατικών εγγυήσεων πρέπει να είναι σύμφωνο με τη μέθοδο αποτίμησης που προβλέπεται στις «Κατευθυντήριες γραμμές περί παράτασης» του 2011·
 - σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να υποβληθεί στην Αρχή εντός δύο μηνών για κάθε πιστωτικό ίδρυμα στον οποίο χορηγήθηκαν εγγυήσεις για νέες ή για ανανεωμένες υποχρεώσεις για τις οποίες, κατά τη στιγμή της χορήγησης της νέας εγγύησης, το σύνολο των εκκρεμουσών εγγυημένων υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων που χορηγήθηκαν πριν από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης) υπερέβαινε τόσο το 5 % των συνολικών υποχρεώσεων όσο και το συνολικό ποσό των 500 εκατ. ευρώ·
 - για κάθε πιστωτικό ίδρυμα που προκαλεί κατάπτωση της εγγύησης, πρέπει να υποβληθεί ατομικό σχέδιο αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης εντός δύο μηνών από την ενεργοποίηση της εγγύησης·
 - οι αποδέκτες εγγυήσεων και ενισχύσεων ρευστότητας δεν πρέπει να κάνουν διαφήμιση στην οποία γίνεται λόγος για την κρατική στήριξη, ούτε να εφαρμόσουν οποιοδήποτε επιθετικές εμπορικές στρατηγικές οι οποίες δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν χωρίς τη στήριξη του κράτους της ΕΖΕΣ.

⁽²¹⁾ Οι τράπεζες που έχουν ήδη λάβει εγκεκριμένη ενίσχυση διάσωσης κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος αυτών των κατευθυντήριων γραμμών αλλά δεν έχουν ακόμη εξασφαλίσει τελική έγκριση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης μπορούν να λάβουν στήριξη στο πλαίσιο καθεστώτος ρευστότητας χωρίς την υποχρέωση ατομικής κοινοποίησης.

- (60) Για τα καθεστώτα εγγυήσεων και ενίσχυσης ρευστότητας, πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα επιπλέον κριτήρια:
- α) το καθεστώς πρέπει να περιορίζεται σε τράπεζες που δεν παρουσιάζουν κεφαλαιακό έλλειμμα, όπως πιστοποιείται από την αρμόδια εποπτική αρχή, σύμφωνα με το σημείο 28·
 - β) οι εγγυήσεις με διάρκεια ισχύος άνω των τριών ετών πρέπει να περιορίζονται στο ένα τρίτο των συνολικών εγγυήσεων που χορηγήθηκαν στη συγκεκριμένη τράπεζα·
 - γ) τα κράτη της ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλλουν έκθεση στην Αρχή σε τριμηνιαία βάση σχετικά με: i) τη λειτουργία του καθεστώτος, (ii) τις εκδόσεις εγγυημένων χρεωστικών τίτλων και (iii) τα τέλη που χρεώθηκαν·
 - δ) τα κράτη της ΕΖΕΣ πρέπει να συμπληρώνουν τις εκθέσεις τους σχετικά με τη λειτουργία του καθεστώτος με επικαιροποιημένες πληροφορίες όσον αφορά το κόστος συγκρίσιμων μη εγγυημένων εκδόσεων χρεωστικών τίτλων (φύση, όγκο, διαβάθμιση, νόμισμα).
- (61) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν επίσης να εγκριθούν εγγυήσεις που καλύπτουν ανοίγματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με σκοπό την αποκατάσταση της δανειακής ροής προς την πραγματική οικονομία σε χώρες στις οποίες οι συνθήκες δανεισμού είναι ιδιαίτερα δύσκολες σε σύγκριση με τον μέσο όρο του ΕΟΧ. Κατά την αξιολόγηση των μέτρων αυτών, η Αρχή θα εξετάζει ιδίως εάν αυτά αποφέρουν αδικαιολόγητο όφελος το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί, π. χ., για την ανάπτυξη άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αυτών των τραπεζών. Οι εγγυήσεις αυτές μπορούν να καλύπτουν μόνο περίοδο έως επτά ετών. Ενδεχόμενη έγκριση των εγγυήσεων αυτών από την Αρχή δεν συνεπάγεται υποχρέωση της τράπεζας να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης.

5. ΠΑΡΟΧΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

- (62) Οι συνήθειες δραστηριότητες των κεντρικών τραπεζών που συνδέονται με τη νομισματική πολιτική, όπως πράξεις ανοιχτής αγοράς και πάγιες διευκολύνσεις, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η ειδική στήριξη σε συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα (που κοινώς αναφέρονται ως «επείγουσα στήριξη της ρευστότητας») ενδέχεται να αποτελεί ενίσχυση εάν δεν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι ⁽²²⁾:
- α) το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει μεν ρευστότητα προσωρινά αλλά είναι φερέγγυο κατά τη στιγμή της παροχής ρευστότητας, η οποία λαμβάνει χώρα σε εξαιρετικές περιστάσεις και δεν αποτελεί μέρος ευρύτερης δέσμης ενισχύσεων·
 - β) η ταμειακή διευκόλυνση καλύπτεται πλήρως από εξασφαλίσεις στις οποίες εφαρμόζονται οι κατάλληλες περικοπές αποτίμησης (haircuts), σε συνάρτηση με την ποιότητα και την αγοραία αξία τους·
 - γ) η Κεντρική Τράπεζα χρεώνει τον δικαιούχο με ορισμένο επιτόκιο ως ποινή·
 - δ) το μέτρο λαμβάνεται με πρωτοβουλία της ίδιας της Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως δεν υποστηρίζεται με καμία αντεγγύηση εκ μέρους του κράτους.
- (63) Οι παρεμβάσεις ταμείων εγγυήσης καταθέσεων για την αποζημίωση καταθετών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει στα κράτη μέλη η οδηγία 94/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾ δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση ⁽²⁴⁾. Ωστόσο, ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση η χρήση αυτών ή παρόμοιων ταμείων για να βοηθήσουν στην αναδιάρθρωση πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα εν λόγω ταμεία εγγυήσης καταθέσεων μπορεί βεβαίως να προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, όμως ενδέχεται να συνιστούν ενίσχυση στον βαθμό που υπόκεινται σε κρατικό έλεγχο και η απόφαση για τη χρήση πόρων των ταμείων αυτών είναι καταλογιστέα στο κράτος ⁽²⁵⁾. Η Αρχή θα αξιολογεί βάσει αυτών των κατευθυντήριων γραμμών το συμβιβασμό των κρατικών ενισχύσεων που χρησιμοποιούνται υπό τη μορφή τέτοιων παρεμβάσεων.
- (64) Οι κρατικές ενισχύσεις υπό τη μορφή παρεμβάσεων από ταμείο εξυγίανσης θα αξιολογούνται ως προς τη συμβατότητά τους με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ βάσει αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.

6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

6.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- (65) Τα κράτη της ΕΖΕΣ θα πρέπει να ενθαρρύνουν την έξοδο μη βιώσιμων φορέων από την αγορά, επιτρέποντας συγχρόνως στη διαδικασία εξόδου να πραγματοποιηθεί κατά εύτακτο τρόπο, ώστε να μη διαταραχθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Θα πρέπει πάντοτε να εξετάζεται το ενδεχόμενο εύτακτης εκκαθάρισης ενός προβληματικού πιστωτικού ιδρύματος όταν το ίδρυμα δεν είναι σε θέση να αποκαταστήσει με αξιόπιστο τρόπο τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του.

⁽²²⁾ Στις περιπτώσεις αυτές, τα μέτρα θα εξετάζονται εκ των υστέρων ως μέρος του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

⁽²³⁾ Οδηγία 94/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, περί των συστημάτων εγγυήσης των καταθέσεων (ΕΕ L 135 της 31.5.1994, σ. 5), όπως αναφέρεται στο σημείο 19α του Κεφαλαίου II (ii) του παραρτήματος ΙΧ της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

⁽²⁴⁾ Βλέπε, κατ' αναλογία, υπόθεση T-351/02 Deutsche Bahn κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1047, σκέψη 114, καθώς και υπόθεση C-460/07 Puffer, Συλλογή 2009, σ. I-3251, σκέψη 70.

⁽²⁵⁾ Βλέπε Danish winding-up scheme (ΕΕ C 312 της 17.11.2010, σ. 5).

- (66) Η Αρχή αναγνωρίζει ότι, λόγω των ιδιαιτεροτήτων των πιστωτικών ιδρυμάτων και της απουσίας μηχανισμών που επιτρέπουν την εξυγίανσή τους χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ενδέχεται να μην είναι εφικτή η εκκαθάριση ενός πιστωτικού ιδρύματος με βάση τη συνήθη διαδικασία αφερεγγυότητας. Για τον λόγο αυτό, τα κρατικά μέτρα για τη στήριξη της εκκαθάρισης προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων μπορεί να θεωρηθούν συμβιβάσιμη ενίσχυση, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης προς την απαίτηση που ορίζεται στο σημείο 44.
- (67) Η εύτακτη εκκαθάριση πρέπει να αποσκοπεί στην παύση της δραστηριότητας του προβληματικού πιστωτικού ιδρύματος εντός περιορισμένης χρονικής περιόδου. Ο στόχος αυτός συνεπάγεται ότι δεν μπορεί να αναληφθεί καμία νέα επιχειρηματική δραστηριότητα που αφορά τρίτους. Δεν εμποδίζει, ωστόσο, την εκτέλεση ήδη ανειλημμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας εάν κατά τον τρόπο αυτόν μειώνεται το κόστος εκκαθάρισης. Επιπλέον, η εκκαθάριση θα πρέπει να αποσκοπεί, στο μέτρο του δυνατού, στην εκποίηση τμημάτων της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή στοιχείων του ενεργητικού μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας. Για μια εύτακτη διαδικασία εκκαθάρισης, τα έσοδα από οποιαδήποτε πώληση στοιχείων ενεργητικού απαιτείται να συμβάλλουν στην κάλυψη του κόστους εκκαθάρισης.
- (68) Τα κράτη της ΕΖΕΣ μπορούν να επιλέξουν μια σειρά εργαλείων για τη διοργάνωση της εκκαθάρισης προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που εφαρμόζεται για τη στήριξη μιας τέτοιας εκκαθάρισης πρέπει να είναι σύμφωνο με τις αρχές που καθορίζονται στα σημεία 69-82.

6.2. ΌΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

- (69) Τα κράτη της ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλουν σχέδιο για την εύτακτη εκκαθάριση ενός πιστωτικού ιδρύματος.
- (70) Η Αρχή θα αξιολογήσει το συμβιβάσιμο των μέτρων ενίσχυσης που προβλέπεται να εφαρμοστούν για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων με τα ίδια κριτήρια, τηρουμένων των αναλογιών, όπως αυτά που καθορίζονται στα τμήματα 2, 3 και 4 των «Κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης».
- (71) Δεδομένου του ιδιαίτερου χαρακτήρα μιας εύτακτης εκκαθάρισης, ακολουθούν οι παρακάτω παρατηρήσεις στα σημεία 72-78.

6.2.1. Περιορισμός του κόστους εκκαθάρισης

- (72) Τα κράτη της ΕΖΕΣ θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι η ενίσχυση επιτρέπει στο πιστωτικό ίδρυμα να εκκαθαριστεί με εύτακτο τρόπο, περιορίζοντας συγχρόνως το ποσό της ενίσχυσης στο ελάχιστο αναγκαίο για να συνεχίσει να λειτουργεί κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης ενόψει του επιδιωκόμενου στόχου και σύμφωνα με τις υποχρεώσεις σχετικά με τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων αυτών των «Κατευθυντήριων γραμμών».

6.2.2. Περιορισμός των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού

- (73) Για να αποφευχθούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, η φάση της εκκαθάρισης θα πρέπει να περιορίζεται στο χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαίο για την εύτακτη διεκπεραίωσή της.
- (74) Όσο διάστημα το δικαιούχο πιστωτικό ίδρυμα παραμένει σε λειτουργία, δεν πρέπει να ανταγωνίζεται ενεργώς στην αγορά ούτε να ασκεί νέες δραστηριότητες. Η λειτουργία του πρέπει καταρχήν να περιορίζεται στη συνέχιση και την ολοκλήρωση εκκρεμών δραστηριοτήτων για υφιστάμενους πελάτες. Οποιαδήποτε νέα δραστηριότητα με υφιστάμενους πελάτες πρέπει να περιορίζεται στην τροποποίηση των όρων συμβάσεων που έχουν ήδη συναφθεί και στην αναδιάρθρωση ανεξόφλητων δανείων, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές βελτιώνουν την καθαρή παρούσα αξία του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.
- (75) Η τιμολογιακή πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος που πρόκειται να εκκαθαριστεί πρέπει να διαμορφώνεται κατά τρόπον ώστε να ενθαρρύνει τους πελάτες να αναζητήσουν ελκυστικότερες εναλλακτικές δυνατότητες.
- (76) Όταν απαιτείται άδεια λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος, π.χ. για διαχωριζόμενη τράπεζα επισφαλειών ή για προσωρινό ίδρυμα που δημιουργείται με μοναδικό σκοπό την εύτακτη εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος («ενδιάμεση τράπεζα»), η άδεια αυτή θα πρέπει να ισχύει μόνο για τις δραστηριότητες που είναι απολύτως αναγκαίες για την εκκαθάριση. Η εν λόγω άδεια λειτουργίας θα πρέπει να ανακαλείται από την αρμόδια εποπτική αρχή το ταχύτερο δυνατόν.

6.2.3. Επιμερισμός των βαρών

- (77) Στο πλαίσιο μιας εύτακτης εκκαθάρισης, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων ηθικής φύσεως, φροντίζοντας ιδίως να μη χορηγηθεί πρόσθετη ενίσχυση προς όφελος των μετόχων και των κατόχων χρεωστικών τίτλων μειωμένης εξασφάλισης. Επομένως, οι απαιτήσεις των μετόχων και των κατόχων χρεωστικών τίτλων μειωμένης εξασφάλισης δεν πρέπει να μεταφερθούν σε καμία συνεχιζόμενη οικονομική δραστηριότητα.
- (78) Τα τμήματα 3.1.2 και 3.1.3 πρέπει να εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών.

6.3. ΠΩΛΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΥΤΑΚΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

- (79) Η πώληση πιστωτικού ιδρύματος κατά τη διάρκεια διαδικασίας εύτακτης εκκαθάρισης ενδέχεται να συνεπάγεται κρατική ενίσχυση προς τον αγοραστή, εκτός εάν η πώληση οργανώνεται μέσω ανοικτού και άνευ όρων διαγωνισμού και τα περιουσιακά στοιχεία πωλούνται στον πλειοδότη. Ο διαγωνισμός αυτός θα πρέπει, κατά περίπτωση, να επιτρέπει την πώληση τμημάτων του ιδρύματος σε διαφορετικούς προσφέροντες.
- (80) Ειδικότερα, κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει ενίσχυση προς τον αγοραστή του πιστωτικού ιδρύματος ή μερών αυτού, η Αρχή θα εξετάζει εάν:
- α) η διαδικασία πώλησης είναι ανοικτή, άνευ όρων και διακρίσεων·
 - β) η πώληση πραγματοποιείται υπό όρους της αγοράς·
 - γ) το πιστωτικό ίδρυμα ή η κυβέρνηση, ανάλογα με το επιλεγόμενο σύστημα, θα πρέπει να εξασφαλίσει όσο το δυνατόν υψηλότερη τιμή πώλησης για τα σχετικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού.
- (81) Εάν η Αρχή διαπιστώσει ότι παρέχεται ενίσχυση στον αγοραστή, η Αρχή θα αξιολογήσει τη συμβατότητα της σχετικής ενίσχυσης χωριστά.
- (82) Σε περίπτωση χορήγησης της ενίσχυσης στην πωλούμενη οικονομική δραστηριότητα (σε αντίθεση με τον αγοραστή της δραστηριότητας), το συμβιβάσιμο της εν λόγω ενίσχυσης θα υποβάλλεται σε ατομική εξέταση υπό το φως αυτών των «Κατευθυντήριων γραμμών». Εάν η διαδικασία εκκαθάρισης συνεπάγεται την πώληση οικονομικής οντότητας που κατέχει σημαντικό μερίδιο της αγοράς, η Αρχή θα εκτιμά, αφενός, την ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού οι οποίες προκύπτουν από την ενίσχυση που παρέχεται στην εν λόγω οικονομική οντότητα και, αφετέρου, τη βιωσιμότητα της οντότητας που θα προέκυπτε από την πώληση. Κατά την εκτίμηση της βιωσιμότητας, η Αρχή θα λαμβάνει δεόντως υπόψη το μέγεθος και την ισχύ του αγοραστή σε σχέση με το μέγεθος και την ισχύ της αποκτηθείσας επιχειρηματικής δραστηριότητας.

6.4. ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΥΤΑΚΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

- (83) Τα καθεστώτα που εφαρμόζουν κράτη της ΕΖΕΣ για την αντιμετώπιση προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων ενδέχεται να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύτακτη εκκαθάριση προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων και να περιοριστούν παράλληλα τα αρνητικά δευτερογενή αποτελέσματα για τον κλάδο και για το σύνολο της οικονομίας.
- (84) Η Αρχή θεωρεί ότι μπορούν να εγκρίνονται καθεστώτα ενισχύσεων για την εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων περιορισμένου μεγέθους ⁽²⁶⁾, υπό τον όρο ότι θα είναι καλά σχεδιασμένα, ώστε, αφενός, να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις σχετικά με τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων από μετόχους και κατόχους οφειλών μειωμένης εξασφάλισης που καθορίζονται στο σημείο 44 και, αφετέρου, να μην προκύψει ηθικός κίνδυνος ή άλλα προβλήματα ανταγωνισμού.
- (85) Το συμβιβάσιμο των εν λόγω καθεστώτων θα αξιολογείται βάσει των όρων που αναφέρονται στο τμήμα 3. Όταν κοινοποιούν ένα καθεστώς στην Αρχή, τα κράτη της ΕΖΕΣ οφείλουν, επομένως, να παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία και τους όρους για τις παρεμβάσεις υπέρ των δικαιούχων ιδρυμάτων.
- (86) Δεδομένου ότι ο βαθμός στρέβλωσης του ανταγωνισμού ενδέχεται να ποικίλλει αναλόγως των χαρακτηριστικών του δικαιούχου ιδρύματος και της θέσης που κατέχει στην αγορά, μπορεί να χρειαστεί η διενέργεια ατομικής αξιολόγησης προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η διαδικασία δεν οδηγεί σε αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Επομένως, τα μέτρα ενίσχυσης που χορηγούνται βάσει συγκεκριμένου καθεστώτος υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων με περιουσιακά στοιχεία συνολικού ύψους άνω των 3 δισεκατ. ευρώ πρέπει να κοινοποιούνται ατομικώς προς έγκριση.

6.5. Παρακολούθηση

- (87) Τα κράτη της ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλλουν τακτικές εκθέσεις, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, σχετικά με την εφαρμογή οποιουδήποτε καθεστώτος που εγκρίνεται σύμφωνα με το τμήμα 6.4. Οι εν λόγω εκθέσεις θα πρέπει επίσης να παρέχουν για κάθε πιστωτικό ίδρυμα υπό εκκαθάριση τις πληροφορίες που αναφέρονται στο τμήμα 6.4.
- (88) Για να είναι σε θέση η Αρχή να παρακολουθεί την πρόοδο της διαδικασίας εύτακτης εκκαθάρισης και τον αντίκτυπο της επί του ανταγωνισμού, τα κράτη της ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλλουν τακτικές εκθέσεις (τουλάχιστον σε ετήσια βάση) σχετικά με την εξέλιξη της διαδικασίας εκκαθάρισης κάθε τράπεζας υπό εκκαθάριση, καθώς και τελική έκθεση στο τέλος της διαδικασίας εκκαθάρισης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να διοριστεί εντολοδόχος παρακολούθησης ή εντολοδόχος εκποίησης ή και οι δύο, για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τους όρους και τις υποχρεώσεις που τέθηκαν προκειμένου να εγκριθεί η ενίσχυση.

⁽²⁶⁾ Βλέπε, π.χ., Ν 407/2010, Danish winding-up scheme for banks (EE C 312 της 17.11.2010, σ. 7).

7. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

- (89) Η Αρχή θα εφαρμόζει τις αρχές που ορίζονται στις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές» από την 1η Δεκεμβρίου 2013.
- (90) Οι κοινοποιήσεις που έχουν καταχωρισθεί από την Αρχή πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2013 θα εξεταστούν σύμφωνα με τα κριτήρια που ίσχυαν κατά τον χρόνο της κοινοποίησης.
- (91) Η Αρχή θα εξετάζει το συμβιβασίμο με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ για κάθε ενίσχυση που χορηγείται χωρίς την άδειά της και, επομένως, κατά παράβαση του άρθρου 1 παράγραφος 3 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου με βάση τις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές» εάν μέρος ή ολόκληρη η ενίσχυση χορηγήθηκε μετά τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και στο συμπλήρωμα ΕΟΧ.
- (92) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, θα διενεργεί την εξέταση βάσει των «Κατευθυντήριων γραμμών για την κρίση» που ισχύουν τη χρονική στιγμή κατά την οποία χορηγείται η ενίσχυση.
- (93) Η Αρχή, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, θα επανεξετάσει τις παρούσες «Κατευθυντήριες γραμμές», ιδίως προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς ή του κανονιστικού περιβάλλοντος οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τους κανόνες που θεσπίζει η ανακοίνωση.
- (94) Οι «Κατευθυντήριες γραμμές για τον τραπεζικό τομέα» του 2008 παύουν να ισχύουν από τις 30 Νοεμβρίου 2013.
- (95) Το σημείο 47 και το παράρτημα 5 των «Κατευθυντήριων γραμμών περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων» καταργούνται.
- (96) Οι «Κατευθυντήριες γραμμές περί αναδιάρθρωσης» τροποποιούνται ως ακολούθως:

Στο σημείο 4, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο: «Όταν χρηματοπιστωτικό ίδρυμα έχει λάβει κρατική ενίσχυση, το κράτος της ΕΖΕΣ οφείλει να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης για να επιβεβαιωθεί ή να αποκατασταθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των μεμονωμένων τραπεζών χωρίς εξάρτηση από κρατική στήριξη.»

Η υποσημείωση 6 που αφορά το σημείο 4 καταργείται.

Η τρίτη περίπτωση του σημείου 7 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο: «Η Αρχή θα εφαρμόζει τη βασική αρχή του κατάλληλου καταμερισμού των επιβαρύνσεων μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ και των δικαιούχων τραπεζών, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική κατάσταση του χρηματοπιστωτικού τομέα.»

Το σημείο 8 καταργείται.

Στην υποσημείωση 28 που αφορά το σημείο 21, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το εξής κείμενο: «Βλέπε τμήμα 6 των Κατευθυντήριων γραμμών για τον τραπεζικό τομέα «του 2013».

Το σημείο 25 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Κάθε παρέκκλιση από τον κατάλληλο ex ante καταμερισμό των επιβαρύνσεων που ενδέχεται να έχει επιτραπεί κατ' εξαίρεση κατά τη φάση διάσωσης για λόγους διατήρησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας πρέπει να αντισταθμίζεται με περαιτέρω εισφορά σε μεταγενέστερο στάδιο της αναδιάρθρωσης, παραδείγματος χάρι με τη μορφή ρητρών ανάκτησης και/ή ριζικότερης αναδιάρθρωσης, όπως με πρόσθετα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.»

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL